



ПОМЕР КОЛИШНІЙ КАНАДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ДЖОН Г. ДІФЕНБЕЙКЕР, ВЕЛИКИЙ ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНЦІВ

Оттава, Онт. — Як нечисло „Свободи“ вже було готове до друку, з канадської столиці наспіла вістка, що колишній прем'єр-міністр Канади Джон Г. Діфенбейкер і довголітній лідер Прогресивно-Консервативної партії та великий друг українців, помер наго на удар серця у четвер, 16-го серпня, в год. 7-й рані. Повідомлення подав засобом масової інформації його екзекютивний секретар К. Мартін. Діфенбейкер закінчив би 84 роки життя 18-го вересня ц. р. Він помер у своїй резиденції в Ракліф Парку в Оттаві, працюючи над своїми документами-рукописами.

Діфенбейкер народився в Грей Кавенті, Онт., але коли йому було вісім років його родина переселилася до Саскачевану. Це молодий Діфенбейкер вперше познайомився та заприятелював з українцями. Свою приязнь

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ ВІДЗНАЧИЛА 85-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ



Роман Тенетилло, союзний піонер, одержав з рук головного підприємця УНСОЮЗУ д-ра Івана Філіса почесну грамоту в присутності старшого організатора Степана Гавриша та інших місцевих союзівців.

Барнсвілл, Па. (Степан Гавриш). — Під час „вікенду“ від п'ятниці, 27-го до неділі, 29-го липня ц. р., тут у місцевому парку, що обіймає 130 акрів, відбувся триденний асесураційський фестиваль, в якому взяло участь понад 5,000 осіб. Фестиваль, з доручення українського католицького Шамокінського деканату тут відбувався впродовж багатьох років кожної останньої неділі в липні. Цього року перший раз він відбувся на протязі трьох днів, очолював фестиваль як голова Комітету Степан Поступак. Тому, що згаданий парк є в околиці Шамокіна, місця народження Ук-

ВІДЗНАЧЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ В КАПІТОЛІ



Як уже інформовано раніше, у тижні від 16-го до 22-го липня у Вашингтоні відбувся ряд імпрез з нагоди 20-річчя підписання закону відносно Тижня Поневолених Націй. В імпрезах взяло участь велике число законодавців та представників уряду ЗСА. У понеділок, 16-го липня, конгресмен Едвард Дервиський з Ілліной даштував у Капітолій прийняти в честь д-ра Ку Ченг-канга, почесного голови Світової Антимонополітичної Ліги. У прийнятті взяло участь понад 20 сенаторів і конгресменів. На фото вгорі (зліва): президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, д-р Ку Ченг-канг, конгресмен Самуель Страттон з Нью-Йорку і конгресмен Е. Дервиський.

АНДРЮ ЯНГ ЗРЕЗИГНУВАВ З ПОСТУ АМБАСАДОРА ДО ОН

Вашингтон. — У середу, 15-го серпня, Андрю Янг, американський амбасадор до Об'єднаних Націй, зрештучив зі свого посту в наслідок контрверсії, яка розгорнулася після того, як Янг відбув заплановану нараду з представником Палестинської Визвольної Організації (ПВО), порушуючи дотеперішню політику уряду президента Джиммі Картера щодо Близького Сходу, а відтак старався представити свою зустріч з представником ПВО як „випадкову“.

Виступаючи на пресовій конференції в середу, Янг заявив, що зрештучив добровільно, тобто президент Картер не змусив його зрештучити посту амбасадора, додаючи, що не відчував, що зробив щось злого, а тільки старався допомогти у веденні закордонної політики ЗСА.

Президент Картер прийняв резигнацію свого контрверсійного амбасадора до Об'єднаних Націй „з глибоким жалем“, а Янг заявив, що підтримує кандидатуру Картера на перевибори в 1980-му році. Однак, негритянські лідери висловлюють обурення з приводу резигнації негра Янга, твердячи, що Біллі Дім „змусив його зрештучувати“ під натиском американсько-жидівських кіл та Ізраїля. Резигнація Янга може пошкодити Президенту у його стараннях бути переобраним на другу каденцію, — твердять коментатори.

Остання контрверсія з Янгом розпочалася у вівторок, 14-го серпня, коли він признався, що не сказав „повної правди“, коли день раніше твердив, що нібито випадково стрінувся в помешканні амбасадора Кувейту з представником Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Зеді Лябібом Терзі, який „несподівано“ зайшов туди й обмінявся з Янгом тільки кількома куртуазними фразами.

Янг признав, що він знав заздалегідь, що Терзі буде у кувейтського репрезентанта і свідомо пішов туди, щоб переговорити справу відсутності голосування над прихильною для палестинців резолюцією Кувейту в Раді Безпеки Об'єднаних Націй на пізніший час. Дня 31-го липня ц. р. мали голосувати в Раді Безпеки ООН над резолюцією Кувейту, щоб визнати палестинців право самовизначення, включно з правом до влас-

ної держави, та визнати Палестинську Визвольну Організацію за єдиного репрезентанта кругло трьох мільйонів палестинських арабів.

ЗСА заповіли, що зголосять „вето“ проти такої резолюції. Щоб такого не робити і шукати в міжчасі компромісу, Янг стрінувся з представниками однокорубейту як Палестинської Визвольної Організації і домовився, що пересунує голосування над кувейтською резолюцією на 23 серпня. На зустріч у кувейтського представника сталася 28 липня ц. р.

Державний секретар Сайрус Венс, у порозумінні з президентом Джиммі Картером, висловив телефонічно Янгові своє „незадоволення“, що Янг зламав принцип американської закордонної політики — не мати ніякого безпосереднього зв'язку з Палестинською Визвольною Організацією, поки вона не визнає за Ізраїлем права до власної держави. Янг виправдується, що діяв на власну руку, а частинно „затаїв“ правду перед Державним департаментом, щоби той „не мав ніякої відповідальності за його вчинки“. Ізраїль зголосять офіційний протест проти тієї поведінки Янга.

Це був один з цілої черги прикрих інцидентів, що їх мав Янг: наприклад, він заявив був свого часу, що кубинське військо в Африці виконує добру роботу, бо „стабілізує“ тамшні відносини, як теж твердив, що в ЗСА „теж є політичні в'язні“.

Президент Картер боронив Янга, як свого знайомого з рідного стеїту Джорджії, а тепер можна передбачувати, що негритянські та ліберальні кола критикуватимуть Президента за резигнацію Янга.

Надія Світлична, недавню прибула дисидентка з Києва, розкаже про сучасне положення українського народу в Україні, зокрема про життя українських дітей.

У мистецькій частині відпочинку гурток „Кобза“, під проводом Я. Кушніра, прозпівав низку українських пісень. Молоді танцюристи під проводом М. Коцура виконають українські танки.

Увечері відбудеться забава з танцями при звуках оркестри „Амбасадори“, під керівництвом Я. Кушніра. Будуть теж різні розваги для дітей.



Амбасадор Андрю Янг

КИТАЙ І В'ЄТНАМ ЗАКІНЧИЛИ ДЕСЯТУ СЕРІЮ НЕУСПІШНИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Пекін. — Представники Китайської Народної Республіки і В'єтнаму закінчили 14-го серпня ц. р. десяті переговори, завдання яких було не тільки погодити прикордонні спори між цими двома комуністичними країнами, але також довести до нормальності відносин. Однак, — як інформують політичні спостерігачі, — обидві делегції досі не зуміли знайти спільної мови і через усі сесії видаляли проти себе взаємні обвинувачення. Сесії фактично перетворювалися у пропагандистські форуми, які у свою чергу поглиблювали існуючий конфлікт і посилювали підготовку до нової прикордонної війни.

Обидві сторони, проголошуючи десяти переговори між переговорами, заявили, що вони бажать стрітнутись знову, тим разом у Пекіні, але дати одинадцяті зустрічі не проголошено.

Переговори, як відомо, почалися незадовго після того, як Китай відтягнув свою майже 300,000 армію з В'єтнаму. Інвазія в'єтнамської території китайською армією весною ц. р. тривала недовго, але вона нанесла чимало матеріальних шкод В'єтнамові і тому, — як твердять західні дипломати в азійських країнах, — це дуже відбилося на самих переговорах. Конференція замирення нібито відбувалася без перерви, — кажуть політичні спостерігачі, — але у прикордонній смузі не було спокійно бо там гинули військовики і цивільні люди.

Останнім часом зударя на кордоні значно збільшилися, і набрали розмірів регулярних воєнних акцій, подібних до тих, які

У столиці Ірану Теграні три дні йшли вуличні заворушення

Тегран. — Впродовж трьох днів йшли демонстрації лівих мусульманських організацій проти режиму Аятолли Хомейні та в реакції — демонстрували прихильники того режиму. Поліція розганяла ворожих демонстрантів слізним газом.

Протирежимові демонстрації були спровоковані закриттям однієї газети та проголошенням низки гострих правил для преси і, зокрема, для закордонних кореспондентів.

Прихильники теперішнього режиму вдерлися до головної квартири опозиційної ліві організації, яка ще недавно вела революційну боротьбу проти Аятоли Хомейні, але після перемоги тієї революції — звернулася проти режиму.

Останній іранський прем'єр, призначений як названий шахом, Шахпур Бахтіяр заявив у Парижі у пресовому інтерв'ю з французьким пресовим агентством, що найдаді до пів року впаде режим Аятоли Хомейні, бо політика того режиму „невіддільно веде до виходу“.

В Ірані дійсно відносини шораз загострюються і виграють шораз нові конфлікти на тлі екстремного курсу режиму, що вимагає переведення в реальний життєвий практиці всіх законів Корану. Ось так — побили знову дві жінки, які не

Засуджують Іран за цензуру преси

Женева, Швайцарія. — Міжнародна Комісія Юристів направила уряд Ірану за його нагілку на пресу, кажучи, що іранське політичне життя потерпить велику поразку з приводу нового закону, який майже забороняє опозиційну пресу.

У заяві Комісії Юристів засуджується також заповіджене переслідування іранськими чинниками закордонних кореспондентів, включно з видаленням їх з країни, якщо їхні газети чи журнали міститимуть статті, які іранські власті вважають „ворожими“ для іранської революції, не зважаючи на те, чи згадані кореспонденти були авторами цих статей, чи ні.

Засуд у цьому випадку, — кажуть речники Міжнародної Комісії Юристів, — базується на диявольській доктрині — „винен через знайомство“.

ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД ДОСІ УВ'ЯЗНЕНИМИ ВОЯКАМИ УПА ТА ЧЛЕНАМИ ОУН

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України наспіли вістки, що в червні ц. р. довголітній український політв'язнів — Василь Підгородецький і Мирослава Симчича, які перебувають у Пермському таборі ч. 35, перенесли до „битовиків“, себто у „побутову зону“ м. Чухаха. Нове подолання означає — наруги і знущання над ними кримінальних злочинців та загрозу для їхнього життя. Немає сумніву, що таборова адміністрація зробила це якраз з цією метою.

Потрібна широка й інтенсивна кампанія на їхню оборону, зокрема треба домогтися щоб їх прийняли повернути у попередню зону.

Василь Підгородецький відбував два присуди: 25-річний з 1952 року і 6-річний з 1976 року. Це людина похилого віку, колишній старшина УПА, свого часу був у штабі Головного командира УПА ген. Тараса Чупринки. Його здоров'я

В УКРАЇНІ АРЕШТУВУЮТЬ І ПЕРЕСЛІДУЮТЬ

АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Заході надійшли самвидавні документи і протоколи обшуків, які змальовують нову хвилю терору КГБ проти Адвентистів сьомого дня в Україні. З документів виходить, що нові репресії почалися 24-го квітня ц. р. і тривали до 1-го червня ц. р. У цьому ж періоді заарештовано Миколу Герасимчука (1954 року народження) з міста Вінниці і Зінаїду Флорескул з Одеси. З. Флорескул була заарештована за розповсюдження відкритого листа „За що судять віруючих в СРСР“ за кримінальні злочини чи за віру? Обшуки відбулися у наступних віруючих: Марія Гуль — Чернівецька обл.; Віра Шимкова — Чернів. Люба Висогін, Василь Тео-

доричи — Дніпропетровська обл.; Ніна Халіякіна — Дніпропетровськ; Поліна Невірова — Кривий Ріг; Ніна Граматик, Олександра Герасимчук — Хмельницька обл.; Іван Довганенко — Київ; Валентина Величко, Галина Буневич, Василь Шендрок, Мотря Соловєва — Київська обл.; Ніна Рознятковська, Марія Пилипів, Галина Лабунська, Микола Герасимчук, Михайло Кравчук, Марія Підкалюк — Вінницька обл.; Антоніна Коцур, Арсеній Лешнер — Вінницька обл.; Ольга Кочерга, Василь Кочерга, Олександр Кочерга — Донецьк; Іван Бондаренко, Анатолій Ветріський — Донецька обл.; Антоніна Дзюголя — Чернівецька обл.; Михайло Нагіряк, Зінаїда Флорескул — Одеська обл.; Клавдія Маликова, Антоніна Бондаренко — Харків.

Москва нагородила Чаушеску орденом Леніна

Київ. — Київська газета „Радянська Україна“ у числі з 2-го серпня ц. р., інформуючи про перебування в СССР Ніколи Чаушеску, генерального секретаря румунської Комуністичної партії, і пересвідчив ним розмови з Леонідом І. Брежнєвим у Криму пише, що на закінчення розмов генеральний секретар ЦК КПРС і голова Президії Верховної Ради СССР Брежнєв нагородив румунського „гостя“ орденом Леніна, „голосливши при тому коротку промову з похвалами на адресу Чаушеску за його заслуги „в справі розвитку братерських дружби і співробітництва між народами СССР і СРР“.

Використовуючи нагороду, Брежнєв намагався надати важливості цій церемонії і хотів записати румунського гостя, що советські комуністи мають великі „симпатії“ до їхніх румунських партнерів. „Ми неухильно прагнемо, — заявив Брежнєв, — щоб різноманітні за змістом радянсько-румунські відносини надійшли до інтересам соціалістичного і комуністичного будівництва, дальшому зміцненню соціалістичної співдружності, справі миру в усьому світі“.

На церемонії вручення ордену для Чаушеску були присутні із советського боку міністер закордонних справ Андрій Громико, асистент Брежнєва А. І. Блатов, а також міністер закордонних справ Румунії Ш. Андре і дорадник Чаушеску К. Міта.

ЗСА засудили брутальну поведінку корейської поліції

Вашингтон. — Уряд Зєднаних Штатів Америки гостро засудив брутальну поведінку південнокорейської поліції, яка усуваючи демонстрантів з приміщень Нової Демократичної партії в Сеулі, вживала надмірної фізичної сили, в наслідок чого одна жінка померла, а кілька кандають осіб поранено.

Речник Державного департаменту Томас Рєстон заявив кореспондентам, що уряд ЗСА розслідує тепер справу акції поліції в квартирі згаданої опозиційної політичної партії, яка роз-

почалася тоді, коли поліція намагалася усунути страйкуючих жінок текстильної фабрики, що протестували у приміщеннях і на сходах головної квартири Нової Демократичної партії.

„Немає сумніву, — заявив в розмові з кореспондентами Томас Рєстон, — що сеульська поліція вдалася до надмірної брутальності акції“, додаючи, що американський уряд надіється, що корейський уряд вживе усіх заходів, щоб пократи винних за цю акцію.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1983
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.
Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція не відповідає за зміст публікацій, наданих на її адресу. Редакція не відповідає за зміст публікацій, наданих на її адресу. Редакція не відповідає за зміст публікацій, наданих на її адресу.
Передплата: на рік — \$30.00, на 6 міс — \$16.00, на 3 міс — \$9.00. Для членів УНСОУ 65% ріс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07302

Бойки і лемки — племена з Місяця

Комуністичні володарі у Польщі перейняли вірно і льово різні тези національної політики від своїх попередників з часів Вінігаста Вітоса чи "санациї" за режиму Пілсудського. Пригадуємо, що у передвоєнній Польщі міністерство освіти і вирошнення, яке насправді керувалося принципами, що їх встановлював департамент безпеки у міністерстві внутрішніх справ, підтримувало безпрослав'я на Лемківщині та водночас переслідувало Українську Католицьку Церкву у Східній Галичині. Майже літери "гр." — "греко-католик" були синонімом українства і стягали на їх власника всі наслідки, що їх диктувала політика національної асиміляції: студентів, які були "гр." не допускали на медичні і технічні студії, вчителів переносили на далекі землі в корінній Польщі, судді звільняли з посад, навіть возилим і службовикам на найнижчих ступнях затрунювали життя, силуючи змінити "гр." на "римокат."

Друга світова війна з її страхотливими наслідками, хвиля націоналізму, що пішла по всьому світу, деколонізація Азії й Африки та Океанії, все воно не мало великого впливу на світогляд поляків. Правда, вони ненавидять Москву і це наочно виявилось за недавньої подорожі Папи Івана Павла II до Польщі. Сотні тисяч поляків, які літаками, поїздами, автобусами, вантажками, і пішки мандрували, щоб побачити "свого" Папу, робили це не так з релігійних спонук і навіть не так з любові до "свого" Папи, як задля демонстрації проти зневажливого режиму, що слухав наказів з Москви.

Маленька книжечка, яка перед нами, дає яскраве свідоцтво правди цим нашим твердженням. "Крайова видавничча агенція" у Ряшеві видала 68-сторінковий брошуру "Музей народної архітектури в Ясноку" німецькою і англійською мовами про архітектурні пам'ятки на Заєтинці. І ось масою там такі куріози, як писання про "Етнографічні групи „Бойки“ і „Лемки“, але звідкіль вони взялися, які це „етнографічні групи“, чи це окремі народи з Марса або Місяця, чи племена з часів мандрівки народів — нічого там не сказано. Подано цілу низку прегарних світлих етнічних українських церков та селянських хат. А ось слова про їхнє походження, зате є про ту саму церкву в селі „Гронжова“ (це вже познано, тобто спільно з назвою на місці правдивих історичних назв, що їх треба було залишити з пошани до минулого), в німецькому перекладі пишеться „Гріш-католіш“, — але в англійському перекладі, рахуючи, видно, що англійський читач це аналізує, сказано про ту саму церкву „ортодоксальну“. Пишуть про Сянік і тамошній музей народного мистецтва чи тільки архітектури, заснований у 1958 році, ні словом не згадано, що в тому Ясноку це далеко перед вибухом Другої світової війни заснував був Музей мистець Лева Гец, пізніший професор Академії мистецтва у Кракові, колишній Український Січовий Стрілець, що його чудовий альбом із етнічними рисунками швидко вдалося перевести до Риму.

У вступі до обговорюваної книжечки згадано про „гірські групи бойків“ і замешкалі у Бескидах „лемків“ — це все про їхнє етнічне походження.

Відомо, що найбільш характерною рисою національної політики передвоєнної Польщі була її глупість. Комуністична влада дала дозвіл на заснування „Українського культурно-суспільного товариства“ з осідком у Варшаві, яке видає тижневик „Наше Слово“ та щорічні календарі-альманахи, інколи навіть із вартісним інформаційним матеріалом з ділянки української літератури і мистецтва. Але поза тим у Польщі існує надалі проти-український дух і його годі записувати виключно на рахунок диктату з Москви. Бо Москва не диктує, щоб у польських школах заводили ненавистницькі супроти українців книжки, як обов'язкову лектуру, і Москва не диктує, щоб писати про „лемків“ і „бойків“, як „етнографічні групи“ без натяку на існування українського народу.

Шкава річ: у Польщі з'являються книжки з ділянки українознавства, що їх ніхто не перепустила би цензура в „самостійній“ УССР. Їх в Польщі фактично, які спеціалізуються в українській. З Польщі прибувають інколи на Захід професори, які здають собі справу, що польсько-українське порозуміння — це питання „бути-не-бути“ майбутньої Польщі і України. Існує поважний гурт польських публіцистів згуртованих довкола паризької „Культурної“, які від років пропагують цю концепцію, як єдину правильну: прометеїську концепцію солідарності подримлених Москвою народів, які тільки у спільному фронті можуть забезпечити свою державу незалежності від Москви. І поруч із цим продовжується така ісенітниця, як цитована брошура, і продовжується атмосфера, в якій вислідні на захід лемки боються говорити голосно про українців.

Дійшло до непорозуміння між західними вченими і радянськими властями

Москва. — Уряд СРСР відмовився дати дозвіл проф. Александру Лернеру, науковцю-дисиденту, взяти участь в міжнародній конференції спеціалістів політичних наук, яка, як відомо, відбувається тепер у Москві. Голова президії конференції, проф. Джон Е. Трент з Оттави, Канада, не погоджується із радянським становищем і твердить, що запрошення для проф. Александра Лернера, який тепер живе в ЗСР, є важним, незважаючи на застереження радянських чинників.

Проф. А. Лернер, якому минуло 66 років життя, був звільнений з друку в Науко-

О. Зеленецький

СИЛА І СЛАБИСТЬ КИТАЮ

Китай і далі є предметом великого політичного та економічного зацікавлення у світі. СРСР уявляє Китай своїм найбільшим потенційним противником, не тільки як силу, що в недалекому майбутньому відіграватиме важливу роль у світі як ще одна надпота, але великою мірою також і тому, що китайський комунізм уявляють у Москві конкурентом радянської комуністичної системи, яка, на думку радянських керівників, має бути основою для майбутнього комуністичного ладу у світі. У зв'язку з тим СРСР намагається всіма силами мобілізувати проти Китаю увесь комуністичний світ і одночасно взяти його політично в кліщі: підтримуючи імперіальні заходи В'єтнаму, побудувати „великий“ Індокитай. З другого боку західний світ, враховуючи перспективні можливості політичного та економічного розвитку Китаю, великою мірою підтримує плани господарського розвитку Китаю, розроблені сучасним постоістичним керівництвом: це пов'язане з надіями не тільки знайти союзника в боротьбі з агресивно-світовими планами СРСР, а й з можливостями знайти великий ринок збуту.

Проте, беручи до уваги сучасний стан економіки Китаю, треба сказати, що цей великан з-понад 900-мільйонним населенням, стоїть ще на дуже слабких ногах. І цим можна пояснити великою мірою сучасну зовнішню та внутрішню політику китайського керівництва. Незважаючи на останній конфлікт з В'єтнамом, який був радше вивозом кинимим у бік Москви, уся китайська політика скерована сьогодні на здійснення економічного розвитку Китаю. Усі інші проблеми, в тому числі і конфлікт з СРСР, зійшли на другий план. Більше того, погодження Пекіну сісти за стіл з Москвою у справі нормалізації міждержавних стосунків є тільки доказом, що для Китаю будь-які глибокі конфлікти міжнародного політичного характеру сьогодні небажані.

Підтверджують це і статистичні дані про виконання господарських планів за 1978 рік, опубліковані китайським керівництвом, яких, починаючи з 1959 року, не публікували, вважаючи великою таємницею. Згідно з американськими даними, опублікованими в Китаї статистика в відносині дійсності. Вона вказує на те, що Китай протягом останнього часу переборов кризу, пов'язану з „культурно-революційною“ ідомією досить великих господарських досягнень. Так, наприклад, він займає третє місце за видобутком вугілля, п'яте в галузі

виробництва сталі і перебуває між десятима країнами за видобутком нафти. А проте, на думку американських економістів, Китай все ще є бідною країною. Статистичне бюро ЗСА повідомляє, що середній дохід китайців становить всього 405 дол. на рік. Проте це не стосується китайських селян, дохід яких минулого року дорівнював всього 46 дол. Правда, треба при тому враховувати, що в Китаї надзвичайно низька оплата за квартиру, ціни на харчі дуже низькі, до того ж селяни отримують свій дохід натурою і мають присадибні ділянки. Але все таки, такий стан квалі, що сотні мільйонів китайських селян живуть на грані нужди. Про бідність країни свідчать також і загальнодержавні бюджетові витрати. Національний бюджет Китаю за минулий рік становив 71 мільярд доларів, це приблизно стільки, скільки витрачує на рік лише одне американське міністерство здоров'я, освіти та соціального забезпечення.

Беручи до уваги проблеми дальшого розвитку економіки Китаю, китайське керівництво опрацювало широкий план господарського розвитку країни. Згідно з опублікованим в „Пекінг ревію“ (з 24 липня 1979 року) даними, сільсько-господарське виробництво країни має збільшитися на 4 відсотки, легка індустрія — на 8,3 відсотки, важка індустрія — на 7,6 відсотки. Згідно зі статтею, основні сили мають бути скеровані на посилення сільсько-господарської продукції, передусім на механізацію цієї продукції. В іншій статті („Пекінг ревію“ з 17 липня ц.р.) пишеться про необхідність підвищення прибутків селян, при чому тут береться до уваги також і селянські присадибні землі. Друге місце після сільсько-господарства займає легка індустрія, що вказує на бажання китайського керівництва забезпечити за китайцями відповідну кількість товарів широкого вжитку. Щойно на третьому місці плану на 1979 рік стоїть важка індустрія. Це вказує, що китайські комуністи не хочуть робити помилок СРСР, який розвивав і далі розвивав важку індустрію коштом сільського господарства й легкої індустрії.

Бажаючи включити в китайський економіку закордонний капітал, друга сесія Всекитайських зборів народних представників, яка нещодавно закінчилася своїми нарадами, схвалила закон про так зв. мішані господарські об'єднання, основані на китайському та закордонному капіталі. Таким чином китайські комуністи хочуть приспівати

(Закінчення на стор. 5)

Микола Химич

МОЄ СЛОВО ПРО 8-МУ СЕСІЮ

Зі звітних доповідей Президента, Прем'єра та міністрів довідались, що за період між сесіями на зовнішньому відтинку ДЦ брав участь на одній міжнародній конференції у Женеві та була влаштована зустріч Президента з визначними особами у Вашингтоні, а на внутрішньому: відновлено діяльність М-М Академії Наук, придано у власність ДЦ будинок у Філадельфії, створено інститут Петлюри та військовий інститут, створено Світове об'єднання Т-ва Прихильників УНРеспубліки, а найголовніше це те, що Президент признав наявність кризи в середині Державного Центру.

З цієї кризи теж не все ясно, хоч говориться і пишеться багато всляких нісенітниць: про якісь спеціальні секрети, про якісь листи, у якому пропонувався перевести чут не державний переворот, про надзвичайну силу двох партій в членстві УНРади, які могли б зруйнувати ДЦ. Тому я у своєму виступі сказав, що з огляду на такий стан можна припускати, що кризу створив сам ДЦ по такій схемі:

а) Президія УНРади, яка займалася справою консолідації, відступила від правил, якими треба користуватися при таких переговорах і відновила у членстві дві партії, оминаючи сесію.

б) Уряд радикально заарегував на це і постановив, у згоді з Президентом, розпустити УНРаду.

в) А крім того Президент оголосив себе доживотним президентом. Як можна розпустити УНРаду, оголосити себе вічним президентом, присвоїти собі право регулювати вибраними делегатами, то чини не можна було все це зробити простіше, тобто тимчасово, до наступної сесії, уневажнити постанову Президії УНРади? Відповіді на це не було.

Висловив я також побажання, щоб ДЦ не займався справами консолідації. І ніколи не було й ніколи не буде, а будуть завжди обвинувачувати ДЦ, а не партії. Нехай партії поміж собою консолідується й приходить працювати, якщо їм відповідає діяльність ДЦ.

Головне завдання сесії — обговорити основні зміни до Тимчасового закону, конкретно дві його статті:

1. доживотність президента, 2. що вибраних (платників) членів УНРади має затвердити президент.

Ще до розгляду змін у Тимчасовому законі: у дискусіях по доповідях тільки два делегати — Іван Луцишин (партійний сек-

тор) та автор цього допису (виборний сектор) — висловились проти нього. Однак, як виявилось пізніше, ці виступи не мали ніякого значення і були непотрібні. Навіть потрібна й коштовна сесія. Закон уже раніше змінено.

Тут треба ще дещо пояснити. Напередодні сесії (13.УІ) кабінет міністрів ший дені і півночі засідав. Що там розглядалось делегатам так і залишилось невідомо, у всякому разі мені. Тільки значно пізніше, коли газета „Новий шлях“ (Торонто) в числі з 27.УІ повідомила, що ред. Гайвасові за допомогою своїх прихильників вдалося провести деякі поправки у змінах до Тимчасового закону. Ярослав Гайвас на засіданні сесії не виступав, навіть з якоюсь дрібною реплікою. З цього виходить, що той дикторський закон змінено на засіданні кабінету.

На третій день правничої комісії приступила до триразового читання, бутило нею перероблено редакції змін до Тимчасового закону. Статтю про доживотність президента замінено виборністю його на 5 років і право на переобрання. Другу статтю перероблено в тому сенсі, що не президент, а виборна комісія має право відкидати вибраних делегатів, якщо існують відповідні причини. Я запропонував проти такої редакції, а Прем'єр захищав її. Між нами виникла неприємна дискусія, але все скінчилося добре: цю статтю відкинули цілком.

Коли було закінчено з поправками до Тимчасового закону, то я попросив, щоб прочитали увесь закон, бо думаю, що не тільки я, а й інші делегати не знали як же той із змінами Тимчасовий закон виглядає. Голова президії відхилив це прохання через брак часу.

Після цього я вніс пропозицію, що поскільки т. зв. дикторський закон відкинуто, то може б ми повернулись до Закону 1948 року.

У нас чомусь завжди дивний звичай, що якщо запропоновано пропозицію ніхто не підтримає, то її не приймається до уваги. Мою пропозицію ніхто не підтримав і справа на тому скінчилася. Зміни до Тимчасового закону прийняли одностайно.

Вперше на цій сесії на Голову УНРади виставлено два кандидати. Виборча комісія виставила п. Гайваса, а делегати УРДП — п. Біліява. Перед голосуванням допущено агітацію за кандидатами. За п. Гайвасом промовляли: п. Мельник, п. Букшова, а за п. Біліявом — я.

Після цього він буде ліпшим головою, а тільки тому, щоб до керівних осіб увести нових людей і цим самим вийти із самоізоляції.

Ігор Качуровський

ДРАМА „ГЕТЬМАН“

ПОЛЯ ДЕРУЛЕДА

(Бесіда в Україні через „Радіо Свобода“)

На полях закордонних книжарень з'явилася нова книжка — драма „Гетьман“ французького письменника Поля Деруледа в українському перекладі Софії Наумович.

Ім'я Поля Деруледа ледве чи відоме сучасному читачеві в Україні. Але насамперед хоту зупинитися на питанні: відколи українська тематика потрапляє у світове письменство?

Звичайно, першим, хто писав про Україну, називають Вольтера, але Вольтер писав не мистецький твір, а історію Петра першого. У поемі „Ахелій“ шведського романтика Тегнера, — героя, що це від Карла XII-го, з Бендер до Стокгольму, з таємним листом, оточують і ранять вороги „на українському кордоні“. Але націоналізм героїні, Марії, скільки пригадує, не названа. Читіть українська тематика виступає в поемі „Володимир Великий“ іншого шведського романтика Еріха, Юхана Стагнеліуса.

Від Байрона, в європейському мистецтві не лише в літературі, а й у мистецтві та музиці, починається мода на „Мазепу“. Тут можна назвати однією драми Юліюша Словацького й Рудольфа Готшалька з однойменні поєми Джоржа Байрона й Віктора Гюго. Між іншим, у московських енциклопедіях наших часів немає й згадки про те, що Готшаль

Володимир Біліяв одержав 28 голосів, а Ярослав Гайвас — 20. Такий рахунок оголошено зараз після голосування. Тепер подаються інші цифри.

На вищепрезидента виставлено одна кандидатура — п. Степаненко. Проти нього говорилось і за і проти. Проти мотивувалося тим, що два головні керівники ДЦ належать до одної партії. Пан Степаненко заявив, що як його виберуть вищепрезидентом, то він вийде з партії. Почекаємо.

У ДЦ виробилося правило: кілька осіб обіймає всі становища. Одна особа набирає на себе кілька обов'язків. Більше того, одні і ті ж особи належать до виконавчої влади (міністри) й законодавчої влади (члени УНРади, члени Президії УНРади).

Цим разом Президент і вищепрезидента вибрано не одностайно. П. С. Як уже цей допис був написаний, „Булетень Українського Інформаційного Бюро“ ч. 6-317 подає, що зміни до Тимчасового закону були запропоновані Урядом у порозумінні з Президентом і Вищепрезидентом.

„Гетьман“ Деруледа — це драма у п'ятих діях. Час дії — перша половина 17 ст. Місце дії — Люблин та різні місцевості в Україні. Тематика драми пов'язана з визвольною боротьбою українського народу. Старий козацький гетьман, Фрол Гераш, його донька та молодий козацький ватажок Стенько, живуть у почесному полоні при дворі польського короля, Гераша, який в Україні очолює протипольське повстання, але він, після попередніх

(Закінчення на стор. 5)

Дора Рак

ПОЇЗДОМ З ФРАНКУРТУ ДО ВІДНЯ І МОНХЕНУ

(4)

Серію привітів розпочав мгр Антін Мельник, голова ЦПУН, складаючи признання організації ОУЖ за цінну громадську працю та за співпрацю з Центральним Представництвом і вказав на важну роль жіночих організацій у закріпленні почуття одності поміж українськими поселеннями. Дальші привіти (деякі отримані з ювілейними дарунками) передали: Ліда Дяченко від СФУЖО, представники організацій: Н. Курляк (Бельгія), М. Митрович (Франція), А. Остапчук (Велика Британія), К. Починко (Англія), М. Салак від Красної Пластової Старшини та Д. Рак (особистий привіт як однієї з основниць ОУЖ і колишній статутівий референт). Письмові привіти прислали Владислав Кир Платон та Степан Мудрик, голова КОУГЦУ. На закінчення ректор УВУ Володимир Янів вітав присутніх як господар дому, радіючи, що жіноцтво заповнило порожні місця — перед початком літніх курсів.

Ділова частина охоплювала звіти делегаток з таких Відділів: Браншвайг, Дісслдорф, Гамбург, Ганновер, Людвігсфельд, Мюнхен і Штутгарт, які дали перегляд праці у різних ділянках. І так у вихідній ділянці опікуються школами українства (3) та провадять садочки (3). Влаштувають імпрези для дітей та включилися у працю з нагоди Року Дитини; в суспільній секторі опікуються хворими, немовчливими і старшими; ведуть акції в обороні церкви і переслідуваних, переводять збірники на різні цілі, опікуються могилами, відзначають національні свята, влаштовують товариські зустрічі тощо.

Праця утруднена ще й тим, що більшість членів розпорозорені у віддалених місцях і не мають домівок. Але жінки тримаються своєї організації, часом — за словами делегатки зі Штутгарту п-ї Н. Цюри — заховаючи себе приманливою обіцячкою „як уміреш, то дадуть ти файний вінок“.

Загальну характеристику діяльності за останні три роки подала голова Ольга Штайнер, вказуючи на зростаючі труднощі, бо старше членство відходить, а організаційне розділення розпорозує роботу, однак — підсумовуючи — ствердила з питомим оптимізмом, що варто працювати, бо в загальному З'їзд 1979 року виказує таку саму кількість Відділів і делегаток. Об'єднання налічило 227 членів у дев'ятих Відділах, крім цього є ще три представниці.

До важніших планів належать веденні справи. Квартальник ОУЖ „Жіночий інформаційний листок“ (ЖІЛ) під редакцією Олени Юрченко перестав виходити, замість нього видано в 1979 році перше обірне число „Інформаційного Листка Головної Управи“ (27 сторінок), зредероване колегою в складі: Ірина Козак — голова, Дарія Ребет і Осипа Демчук — члени. Другий проєкт — це видання ювілейного „Збірника ОУЖ“, що був запланований в 25-ліття, однак припинився з різних причин аж до 35-ліття. Кінцеву редакцію цієї публікації, що подає історію ОУЖ на основі матеріалів збірників Іриною Павлюкською та з використанням архіву ОУЖ, переводить мгр Д. Ребет. Кошти Збірника вноситимуть понад 5,000 ім. марок, з чого половину вже зібрано, деякі гроші є на фонді ім. І. Павлюкської (в СФУЖО), а решту треба б дозбирати. (Датки можна пересилати на адресу: Ukrainischer Frauenverband, Haus der Begegnung, Rumpfstrasse 21, 8000 München 5, West Germany).

Програму доповіді на З'їзді прочитала мгр Ірина Спех на тему „Дитина — наша надія й наше майбутнє“. Нав'язуючи до 1979 Міжнародного Року Дитини, п-ї Спех розглянула можливість переведення в його рамках програм з перспективи Українського Року Дитини у двох аспектах: положення українських дітей за залізною заслоною і положення української молоді поза межами

України, зокрема в Німеччині. Бо, як сказала доповідачка, „життєві обставини наших українських дітей чи в домі неволі за залізною заслоною, чи тут, на чужині, є повні труднощі і проблем“, пробуючи проаналізувати їх і шукаючи способів, як вивести на міжнародний форум русифікаційну загроз з одної сторони, а з другої як зберегти молоді на чужині (точніше в доповіді обмежувалося до Німеччини) перед наступаючою асиміляцією. Доповідь Ірини Спех на З'їзді ОУЖ і доповідь Дарії Ребет на конференції СФУЖО взаємно себе доповнювали, тож і широка дискусія переведена на ці теми немов би вирішала всі питання учасників обох нарад.

Після звітів Контрольної Комісії на пропозицію номінаційної комісії З'їзд вибрав нову Управу ОУЖ на трирічну каденцію в такому складі: Ольга Штайнер — голова, Ірина Козак і Валентина Терешук — заступниці, Ірина Спех, Осипа Демчук, Дарія Ребет, Меланія Ткаченко, Марія Кашуба — члени управи, та контрольну комісію: Ольга Пеленська, Ірина Ленік, Марія Сімків. Пані Штайнер є рівночасно заступницею голови СФУЖО на Європу.

Перед закінченням наради, д-р Вол. Янів, ректор УВУ, подав додаткові інформації про Університет і його найважливіші завдання, які включають: ведення університетських курсів, видавничої діяльності та влаштування наукових зустрічей з чужинцями університетами (Сорбонна в Парижі, університет в Штутгарті тощо), й передав Управі Збірник Івана Франка в французькій мові: „Actes de la Journée Ivan Franko“ (Sorbonne, le 12 novembre 1977).

Ухваленням резолюцій, які охопили головні напрямні діяльності ОУЖ на майбутній період, закінчено ділову переведення З'їзд.

(Кінець)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГА:
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1979 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗ У ЧЕРВНІ 1979 РОКУ

Округа (осілок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у червні	Разом у 1979 р. члени	на суму	В тому АД
ОКРУГИ ПЕНСІЛЬВЕНІ					
Філадельфія	40	43	200	\$ 519,000	49
Піттсбург	18	8	49	105,500	—
Шамокін	20	7	66	159,500	13
Алентавн	12	10	43	85,500	6
Скентон	7	7	13	29,000	3
Вілкс Берн	9	1	11	18,500	—
Разом:	106	76	382	\$ 917,000	71

ОКРУГА МЕРІЛЕНДУ					
Балтимор	9	3	17	\$ 44,500	3

ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ					
Нью Йорк	34	15	98	\$ 209,000	13
Сиракюз-Ютика	14	—	24	52,000	—
Рочестер	10	7	35	58,500	5
Грон	7	3	21	30,500	—
Бюффало	9	—	19	32,500	—
Разом:	74	25	197	\$ 382,500	18

ОКРУГИ НЬО ДЖЕРЗІ					
Ньюарк	22	8	45	\$ 92,500	6
Джерсі Сіті	11	2	37	84,000	6
Перт Амбой	12	14	53	517,500	3
Пассейк	7	1	7	13,000	—
Разом:	52	25	142	\$ 707,000	15

ОКРУГИ ІЛІНОЙ, МИШИГЕН І ОГАЙО					
Чикаго, Іл.	34	30	96	\$ 265,500	17
Детройт, Міч.	20	22	70	179,000	7
Клівленд, Огайо	21	12	82	273,000	25
Янгстаун, Огайо	9	1	10	16,500	—
Разом:	84	65	258	\$ 734,000	49

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Нью Гейвен, Конн.	18	6	41	\$ 74,000	—
Бостон, Масс.	6	2	9	26,000	4
Вустер, Р. Ай.	6	—	4	13,000	1
Разом:	30	8	54	\$ 113,000	5

ОКРУГИ ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Центральна, Мінн.	6	—	5	\$ 11,000	—
Міннеаполіс, Мінн.	6	1	9	31,000	4
Ст. Луїс, Мо.	5	1	4	7,000	—
Разом:	17	2	18	\$ 49,000	4

Необхідні Відділи в Америці					
Необхідні Відділи в Америці	22	1	7	\$ 12,500	—

ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	8	53	\$ 207,500	10
Монреаль, Квеб.	8	10	41	133,000	8
Ніагара, Онт.	9	3	25	119,000	1
Захід Канади	19	2	18	51,000	2
Разом:	61	23	137	\$ 510,500	21

Загальна сума	455	228	1,212	\$3,470,000	186
----------------------	------------	------------	--------------	--------------------	------------

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ В УНСОЮЗІ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1979 РОКУ ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Число Відд.	Місцевість	Здобув членів
1	432	Торонто, Онт.	31
2	347	Мілвауд, Н.Дж.	24
3	83	Філадельфія, Па.	23
4	94	Гамтрам, Міч.	23
5	164	Бервик, Па.	23
6	240	Клівленд, Огайо	22
7	59	Бріджпорт, Конн.	20
8	242	Фраквилл, Па.	20
9	47	Бетлгем, Па.	19
10	434	Монреаль, Квебек	19
11	155	Перт Амбой, Н.Дж.	17
12	316	Рочестер, Н.Й.	17
13	465	Ляшин, Квебек	16
14	106	Чикаго, Іл.	15
15	327	Гемпстед, Н.Й.	15
16	239	Філадельфія, Па.	14
17	379	Чикаго, Іл.	14
18	381	Кларк, Н.Дж.	14
19	174	Детройт, Міч.	13
20	200	Озон Парк, Н.Й.	13
21	371	Ньюарк, Н.Дж.	13
22	375	Філадельфія, Па.	12
23	430	Філадельфія, Па.	12
24	25	Джерсі Сіті, Н.Дж.	11
25	194	Нью Йорк, Н.Й.	11
26	204	Нью Йорк, Н.Й.	11
27	269	Екстон, Па.	11
28	5	Асторія, Н.Й.	10
29	32	Філадельфія, Па.	10
30	63	Форд Сіті, Па.	10
31	163	Філадельфія, Па.	10
32	233	Джорейн, Огайо	10
33	458	Гамільтон, Онтаріо	10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ В УНСОЮЗІ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1979 РОКУ ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Число Відд.	Здобув членів
1	С. Гавриш	83	39
2	Р. Татарський	94	23
3	Т. Бутрей	164	23
4	М. Кігчак	240	20
5	О. Чабан	242	20
6	І. Фединаш	155	17
7	В. Гавриш	316	17
8	Г. Волошин	432	16
9	Олександр Дольницька	434	16
10	Текля Мороз	465	16

11	Б. Зорич	432	15
12	Т. Сливинський	59	14
13	В. Виницький	239	14
14	М. Семків	379	14
15	А. Слюсарчук	174	13
16	І. Пригода	200	13
17	І. Олешинський	153	12
18	А. Копистянський	327	12
19	Дарія Запар	347	12
20	Ю. Баранюк	371	12
21	Квітка Стешок	25	11
22	А. Кушнір	83	11
23	І. Книгницький	430	11
24	М. Хоманчук	5	10
25	М. Турко	63	10
26	А. Іванюк	106	10
27	Т. Дула	163	10
28	В. Палівор	204	10
29	Марія Дейчаківська	233	10
30	Д. Пиш	458	10

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЧЕРВНІ 1979 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у червні	Сума забезпечення	Разом у 1979 р.
ОКРУГА АЛЕНТАВН				
44	С. Гавриш	1	\$ 1,000	1 ТР
47	Катер. Вайтгел	5	5,000	5 ТР
С. Гавриш	1	1,000	1 ТР	19
48	С. Івасечко	2	2,000	
С. Гавриш	1	1,000		4
Разом	10	\$10,000	7 ТР	

ОКРУГА БАЛТИМОР				
290	М. Хома	1	\$ 5,000	1 АДД
320	І. Малко	2	2,000	
Разом	3	\$ 7,000	1 АДД	

ОКРУГА БОСТОН				
238	Анна Ремік	1	\$ 2,000	3
307	Д. Галонжжа	1	1,000	4
Разом	2	\$ 3,000		

ОКРУГА ЧІКАГО				
22	Олена Олек	3	\$13,000	1 АДД
106	А. Іванюк	10	29,000	5 АДД
125	І. Іванчук	6	6,000	
379	М. Семків	4	3,000	
399	Р. Припхан	4	7,000	
423	Б. Дейчаківський	2	6,000	
В. Крайнік	1	1,000		6
Разом	30	\$65,000	7 АДД	

ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
102	Н. Бобечко	1	\$ 1,000	1
112	Марія Федак	1	10,000	3
180	Генісефа Жеребняк	2	10,000	1 АДД
240	М. Кігчак	4	16,000	2 АДД
295	С. Мотрович	4	6,000	5
Разом	12	\$43,000	3 АДД	

ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
20	Р. Куропас	1	\$ 1,000	4
94	Р. Тарнавський	12	23,500	1 АДД
174	А. Слюсарчук	6	18,000	1 АДД
183	П. Залуга	2	11,000	8
292	Степа Федик	1	5,000	8
Разом	22	\$58,500	2 АДД	

ОКРУГА ДЖЕРЗІ СІТІ				
70	М. Шеремета	1	\$ 5,000	3
171	Степа Раш	1	3,000	4
Разом	2	\$ 8,000		

ОКРУГА МІННЕАПОЛІС				
345	М. Каркоць	1	\$ 1,000	5

ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
434	Олександр Дольницька	2	\$ 4,000	19
465	Текля Мороз	6	20,000	3 АДД
473	Віра Баніт	2	10,000	1 АДД
Разом	10	\$34,000	4 АДД	

ОКРУГА НЬОАРК				
14	М. Отрок	1	\$ 5,000	4
234	М. Хитра	1	3,000	1
371	Ю. Баранюк	2	6,000	1 АДД
490	С. Чорномаз	4	4,000	4 ТР
Разом	8	\$18,000	1 АДД 4 ТР	

ОКРУГА НЬО ГЕЙВЕН				
52	М. Лончина	1	\$ 1,000	3
52	В. Добчанський	1	1,000	2
59	Т. Сливинський	2	7,000	20
414	І. Телюк	2	2,000	4
Разом	6	\$11,000		

ОКРУГА НЬО ЙОРК				
5	М. Хоманчук	3	\$ 5,000	19
158	Емелія Санюцька	2	6,000	1 АДД
184	Б. Ластовський	1	2,000	2
200	І. Пригода	2	10,000	1 АДД
211	А. Кобрин	1	1,000	1 ТР
212	А. Баранюк	1	1,000	1 л
322	А. Копистянський	4	14,000	2 АДД
361	С. Чума	1	1,000	2
Разом	15	\$40,000	4 АДД 1 ТР 1 л	

ОКРУГА НІАГАРА (Канада)				
427	П. Дяків	1	\$ 2,000	5
458	Д. Пиш	1	10,000	10
461	М. Шпурко	1	2,000	1
Разом	3	\$14,000		

Відзначення травневих свят у Феніксі

Дня 3-го червня ц. р. у залі при українській католицькій церкві в Феніксі (залю СУМА не можна було використати в зв'язку з тим, що цьогоорічний весняний „торнадо“ зруйнувавши цілком дах, значно ушкодило будинок осередку СУМА) відбулась святкова Академія, присвячена відзначенню 100-ї річниці з дня народження Голови Директорії Головного Отамана Армії і Флоту УНР св. п. Симона Петлюри, та пам'яті всіх тих героїв іменних і безіменних, які життя своє віддали за волю України.

Після відігравання американського гімну Академію відкрив голова святочного Комітету, голова станиці Українських ветеранів у Феніксі інж. Микола Ф. Чопівський, який після свого короткого вступного слова проголосив мовчанку на вшанування св. п. Симона Петлюри і його послідовників — героїв-борців за волю України.

У тім же часі від входу на залю унормувався похід юначок і юнаків СУМА з двома організаційними прапорами, а з ними юначки в народній одязі через цілу залю пронесли букет з п'ятих рож і цей букет вручили інж. М. Чопівському, який ті квіти поклав під портретом Головного Отамана С. Петлюри.

Закінчуючи мовчанку інж. М. Чопівський пояснив, що покладених п'ять рож символізують тих п'ять куль (з вистрелених семи), якими було убито св. п. С. Петлюру.

Після того інж. М. Чопівський проголосив мовчанку на вшанування св. п. Симона Петлюри і його послідовників — героїв-борців за волю України.

ОКРУГА ПАСЕЙК				
42	П. Головачук	1	\$ 5,000	3

ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
168	І. Бабін	1	\$ 3,000	2
353	В. Оршовський	3	7,000	1 АДД
381	В. Данко	5	155,000	1 л
А. Шварц	1	1,000		
А. Едельман	4	110,000		14
Разом	14	\$276,000	1 АДД	1 л

05	И. Ракочий	1	5,000	1 АДД	2
16	С. Шилькевич	1	5,000	1 АДД	1
53	І. Олешинський	6	41,000		8
	І. Скіра	2	6,000		3
62	Д. Федорійчук	2	2,000		10
63	Т. Дула	3	3,000		2
73	П. Шерба	1	1,000		6
216	І. Олешинський	3	9,000		14
239	В. Виницький	2	7,000	1 АДД	3
245	М. Голінко	1	5,000	1 АДД	3
268	Е. Барилка	1	1,000		24
47	Дарія Запар	1	2,000		6
	С. Гавриш	1	1,000	1 ТР	12
162	Ф. Петрих	1	1,000		6
175	І. Данківський	1	1,000		6
78	Катерина				
	Панчешіне	1	2,000		7
22	Ю. Бударакі	1	1,000		2
	С. Гавриш	1	1,000	1 ТР	2
79	І. Олешинський	1	1,000		
	о. Т. Лончина	1	5,000		

ДРАМА „ГЕТЬМАН“...

(Продовження зі стор. 2)

поразок, уже не вірить в успіх, хоч і залишилася ще якась надія. Ось розмова старого гетьмана з його учнем, названим сином, Стеньком:

Гераш: — Не бійся, що розлука нагромадиться в тобі, як буря під чорними хмарами.

Хай налагодиться те, що може вибухнути. Коли матимемо порох, — ти станеш нашою блискавкою!

Стенько: А коли б не було нещасного повстання минулого року, я сказав би тобі: швидко. А так скажу: хто ж знає?

Рецензія на книжку, чи критичний огляд книжки, борони Боже! — не є жадним переказом змісту. Але тому, що для наших слухачів, драма „Гетьман“ Поля Деруледа, несприятливо, доводиться в коротких словах переповісти розвиток подій.

Отже: Запрошений козаками, Стенько втікає на Січ, де має очолити повстання. Польський король посилає за ним у слід розсудливого старого Гераша, який мав би відговорити козаків від їхнього наміру.

Але для драми, як літературного жанру, — необхідна фігура антагоніста. Таким антагоністом до трійця: старий Гетьман — Стенько — Гетьманівна, — виявляється ренегат Рогован, який мріє лише про власні почесті й ненавидить зраджену ним Україну. І втеча Стенька, і місія старого Гераша, — це тільки його інтрига: він хоче позбутися їх обох. Але жертвою інтриги стають не лише гетьманівна та Стенько, а й сам ренегат: його армія потрапляє у пастку, поляків розбито, а козаки, що були на польській

службі, приєднуються до повстанців.

Поль Дерулед надзвичайно вдало збагнув і відтворив основну й одвічну трагедію України — трагедію ренегатства. Назагал добре скоплено і т. зв. „кулер локаль“, і український етнопсихологізм, й особливості і образно-поетичного мовлення персонажів. Наприклад, така розмова:

Гераш: — Підждіть ще трохи, тоді ваші зусилля збільшаться. Засійте, згинаються, поле, під жадливим гнітом, хай дозріває жниво для нащадків.

Маруся: — Послухайте мене, батьки, і повірте моєму слову: народ готовий, збіжжя дозріло, й вижити було б безглуздом! Дітям треба вибороти кращу долю: ми мусимо жниво пожати, а їм лишити готовий хліб!

Порівняймо це з Шевченком:

Посідай гайдамаки на Україні жито. Та не вони його жали, — що будемо робити? Або з Ольжичем:

Достигло літо. Налилось жито. І звідусіль чужі їдуть жінці.

Але є й деякі історично-побутові неточності. Імена декотрих персонажів — неукраїнські. Маруся, хоч і старша віком жінка, „козацька мати“, але ніяк не могла потрапити на Січ, куди, мовляв, Юрій Клен, „не пускають Беатрич“.

Та, в кожному разі, нашій інтелігенції, на мою думку, варто знати не лише творчість кубинських, чи африканських „прогресивів“, але й українську світову письменстві, куди й належить „Гетьман“ Поля Деруледа.

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ...

(Продовження зі стор. 1)

райській католицькій церкві в МекАду, якого мистецьким керівником є Микола Бойчук, а опікуном й душею — парох цієї церкви о. Богдан Левицький. Для тих, що люблять танцювати, грали до пізньої ночі відома українська оркестра „Соняшник“, керівником якої є Олександр Мартинюк.

Ранком у суботу, 28-го липня, від 8 години почали з'їжджатися гості, щоб бути учасниками офіційного відкриття Фестивалю, яке було призначено на годину 10-ту. В'їзд до парку був прикрашений українськими національними прапорами, які гордо повішали з відповідей згодом, а на в'їздовій брамі пишався напис „Вітасмо“. Від цієї брами почалося відкриття Фестивалю, молоді у національних строях провадили, а за нею йшли представники установ, а відтак мов на січі на конях їхали козаки в українських козацьких строях і це було найбільшою атракцією того походу.

Пізніше о. митрат Гіларій Врублевський з української православної церкви, о. д-р Іван Біланчик і о. Іван Ставківський з української католицької церкви відслужили соборний Молебень. У полудень у сусідній залі, яка містить понад 3,000 осіб, відбувся перший раз у тій місцевості виступ славного танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монреалю, Канада. Зал був заповнений „береги“, публіка сердечного вітала дорогих канадців, а оплескам не було кінця.

Після виступу ансамблю Марунчака розпочалося свято відзначення 85-річчя УНСоюзу. Союзове свято коротким словом розпочав голова Округу Твердого Вугілля — Шамокін Тимко Бутрей. Привітавши зібраних гостей, він представив головного промовця в особі головного президента УНСоюзу д-ра Івана Фліса, який виголосив надзвичайно змістовну промову присвячену 85-річчю УНСоюзу. Відтак союзовий організатор і координатор свята Степан Гавриш представив гостям головну раду й голову Лігавельської Округу пані Анну Гарас, а згодом у асисті д-р Івана Фліса і Тимка Бутрея вручено відповідні грамоти піонерам і заслуженим працівникам на союзовій ниві. Грамоти одержали: о. митрат Гіларій Врублевський, довголітній голова 429 Відділу в Фріленді, Па., пані Галина Словик, довголітня секретарка 7-го Відділу в МекАду, яка перебрала відділ від покійного батька Дмитра Капітули, що був славним 7-им головним президентом УНСоюзу, Роман Тенетилло, союзовий піонер, якому скінчилося 87

років, але він далі виконує обов'язки секретаря 20-го Відділу в Колден, Па. Нагороджено почесною грамотою довголітнього секретаря 78 Відділу і організатора Округу Твердого Вугілля Івана Петрунця з Майнерсвілу. Почесну грамоту передано також пані Агнес Гентош, дружині покійного голови цієї Округу й найбільш заслуженого союзного діяча Михайла Гентоша. Голова Округу Тимко Бутрей ще молодий віком, але для союзовців він є добре знайомим, як колишній організатор Округу Перт Амбой і секретар 344 Відділу в Бавн Бруку, Н. Дж., а тепер він секретар 164 Відділу в Бервік, Па., тому і йому також вручено почесну грамоту. Були наділені й інші секретарі громад, але через злий стан здоров'я, вони не могли прийти на це свято. Грамоти будуть їм вручені при іншій нагоді. Під час церемонії вручення почесних грамот присутніми були члени Управління Округу пані Петті Гентош, що є секретаркою 305 Відділу, касир Округу Адольф Словик і Йосиф Чабан, секретар 242 Відділу. Милою несподіванкою для д-ра Івана Фліса було те, коли голова Округу Тимко Бутрей з Степаном Гавришем вручили йому біля 30-ти апликацій нових членів. Нав'язано також контакти з багатьма потенційними членами УНСоюзу.

Слід згадати, що члени Управління Округного Комітету весь час були зайняті працею. Повних три дні був відкритий Союзовий павільйон, де була приміщена вся пропагандивна література. Тут заінтересовані мали нагоду одержати всі інформації про забезпечення в УНСоюзі. Члени Комітету також роздали для гостей безкоштовно понад 4,000 примірників „Ukrainian Weekly“. Слід згадати, що багато осіб перший раз у житті мали в руках цей тижневик, який їм надзвичайно сподобався. З нагоди Ювілею УНСоюзу призначено вільний „вікенд“ на Союзіві для двох родин. Лотерійною дорогою цей „вікенд“ припав пані Анні Гендлі з Геллертана, Па., і Йосифу Горнику з Філадельфії.

У той самий час, коли на головній залі відбувалися імпреси й танці, то в довколишніх павільйонах проходили мистецькі виставки, які включали: різьбу, скульптуру, образи, кераміку, вишивки, а для відзначення Року Української Дитини були спеціальні дитячі виробки й малюнки. Була надзвичайно цікава виставка так українських поштових марок, як і українських грошей з часів української незалежності.



Під час фестивалю в Барисвіллі. На фото (зліва): Степан Гавриш, д-р Іван Фліс, Степан Поступак, Адольф Словик і Тимко Бутрей.

Виставкою керував Віктор Капліш з Ірвінгтона, Н. Дж. Дуже гарну виставку з церковної тематики приготував парох української католицької церкви в МекАду о. Богдан Левицький. Була також на виставі вишивана блузка, яку привезла до Америки тому 85 років Марія Гапка.

У популарних годинах у головній залі виступали „молоді таланти“, цебто танцювальні ансамблі українських католицьких Церков МекАду, Франквілі Майнерсвілу. Тут слід підкреслити, що „Козацькому роду нема переводу“, а доказом цього є те, що при параді МекАду є дві танцювальні групи, які нараховують 38 танцюристів, це діти з четвертого й п'ятого покоління. Опікуном і душею тих груп є о. Богдан Левицький, а мистецьким керівником — Микола Бойчук. Це саме відноситься і до дітей з громад Франквілілі і Майнерсвілу. Все це діти четвертого й п'ятого покоління, а були між ними й такі, які скінчили шойно п'ять років, але вони вже горді, що танцюють українські танці. В Майнерсвілі мистецьким керівником є панна Романа Поступак, сама з третього покоління, а в Франквілі танці вчить Любомир Гентіш з Алентауна. Не можна поминути того, що під час виступів ансамблів знову була заповнена по „береги“, бо кожна мати, батько, бабуся й дідуньо хотіли побачити своїх дітей — внуків на сцені. Того ж дня до танців пригравали дві оркестри: оркестра Миколи Губи з Майнерсвілу та відома оркестра з Рачестеру, Н. Й. „Нічна мелодія“ під керівництвом Василя Лужецького. Солісткою оркестри була солістка „Союзівки“ панна Оксана Тромса. В суботу, ввечері же раз був виступ танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монреалю.

Аналізуючи цей перший триденний всеукраїнський Фестиваль, слід ствердити, що він був вдалим під кожним оглядом. За не належить признання діловому Комітету під керівництвом Степана Поступака. Було б побажанням, щоб такі Фестивалі продовжували в наступних роках, але не триденні, а протягом цілого тижня, — як такі фестивалі влаштовують інші національності.

СИЛА І СЛАБИСТЬ...

(Продовження зі стор. 2)

шити накреслений ними план модернізації країни, що мав би бути здійснений до кінця 80-х років. У законі про мішани господарські об'єднання мова йде про підприємства, в яких частка закордонного капіталу виносилася б принаймні 25 відсотків. Проте, найнижчої межі чужоземних вкладів, закон не визначає. З того виходить, що допускаються підприємства, в яких понад 51 відсоток капіталу становитимуть чужоземні вклади. Варта при тому додати, що саме у зв'язку з цим і розбилися переговори між різними західними підприємствами і Москвою у справі освоєння Сибіру. Москва не хотіла допустити переваги чужого капіталу й хотіла повністю ці підприємства контролювати.

Тим часом Пекін передбачує широкую автономію для мішаних підприємств, навіть часткове звільнення від податків. При тому

чужоземні підприємства мали б забезпечити ці мішані об'єднання наймодернішою технікою. Ще невідомо, як зреагують на такі пропозиції закордонні підприємства. Багато справ неясних, зокрема вивіз товарів та можливість ліквідації підприємств і вивіз капіталовкладів. В кожному разі цей закон свідчить, що Пекін покінчив з ізоляцією та докладає всіх зусиль, щоб свою економіку поправити, модернізувати.

Мілена Рудницька Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорті з золотими укладами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканці міста Нью-Джерсі можуть 5% ставкового податку

Розпочався кобзарський табір

Емметон, Па. (М. М.). — У неділю, 12 серпня, тут на оселі Всіх Святих розпочався кобзарський табір.

Цей табір гри на бандурі влаштували Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка та Українська Православна Оселя Всіх Святих.

Інструкторами керує заслужений бандурист, диригент, композитор, знавець кобзарського мистецтва, маестро Григорій Трохимович Китастий. Інструкторський склад табору: Ігор Махлай — комендант та адміністратор, Роман Ритачка, Юліан Китастий, Михайло Сердюк, Наталка Дмитрюк, Марко Фарион та Тарас Махлай.

Табір переповнений учасниками. Адміністрація табору шкодує, що мусіла відмовити деяким учасникам, згодом яких прийшли пізно. Планували лише на 50 учасників, а прийняли 53. Таборівники слухають лекції на різні музичні теми та зокрема вчаться

грати на бандурі. Крім праці, учасники розважаються на лоні чудової пенсії української природи над рікою Алегсі.

Учасники табору прибули з Нью-Йорку, Вашингтону, Торонто, Сейнт-Кетрінс, Детройту, Клівленду, далекого Лос-Анжелесу та Денверу.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ
- власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Замість квітів на свіжі могили

бл. п. Інж. АДРИАНА ЛАПИЧАКА

бл. п. МИХАЙЛИНИ МОСОРИ

10.00 дол. на УСВТ „Чорноморська Січ“ в Нью-Йорку, Н. Дж. та 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку складає

Олександра КНЯЖИНСЬКА



Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вісторок, 14-го серпня 1979 р., відійшла у Вічність, по тяжкій недузі, наша Найдорожча і Невіджадувана ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

СОФІЯ з МИГОВИЧІВ ШМЕРИКОВСЬКА

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 18-го серпня 1979 року, о год. 9-й раню, з церкви св. Івана Хрестителя в Рівне, Полісся, на цвинтарі св. Андрія в Бавн Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — АДАМ
син — АДРИАН з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми КАТЕРИНОЮ та МЕЛАНІОЮ
син — ІВАН з дружиною УЛЯНОЮ і сином МАРКОМ
БРАТ І СЕСТРА з Родиною в Україні
братова — ІВАННА ПРИЙМОВА
братиниця — РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА з чоловіком ЮРІЕМ і дітьми АННОЮ і БОРИСОМ

Головна Управа Союзу Українських Ветеранів

Братство Залізних

з глибоким смутком повідомляє про смерть



Генерал-Поручника МИХАЙЛА КРАТА

Командира в 1919 р. 8-го Чорноморського полку 3-ої Залізної Дивізії Армії УНР.

Опечалений Родина Покійного та всім Побратимам по Зброї висловлюємо своє глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА СУВА І БРАТСТВО ЗАЛІЗНИХ



У глибокому горю ділимось болісною вісткою з Рідною, Приятелями та Знайомими, що з Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність в четвер, 16-го серпня 1979 р., на 86-му році життя, по дуже довгій та важкій недузі

наша Найдорожча і Незабуття МАМА

бл. п.

НЕОНІЛЯ з КАРХУТІВ МЕЧНИК

вдова по проф. Петрові Мечникові, останньому директорі Першої Української Академічної Гімназії у Львові.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 17-го серпня 1979 р. в похоронному заведенні McNerney-Burnad Memorial Home при 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J. о год. 8-й веч.

ПОХОРОН в суботу, 18-го серпня 1979 р. з похоронного заведення, о год. 8:30 раню до церкви св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавн Бруку, Н. Дж.

Спопнені безмежним смутком:

донька — ОЛЬГА
зять — ЯРОСЛАВ ЧИПАК
Ближчі і дальша Родина в Америці й Україні

Announcing GREAT new place to RAISE CANE also Land that's Not hard to BEE'T.

A growing country needs lots of growing things. Like sugar for food. Cotton for clothing. Even trees for lumber.

And the South was a perfect place to raise just about anything. With acres of fertile land and warm sunshine.

Feeding the hungry industrial regions to the north, the South helped make a new and struggling country grow strong and prosperous.

Today, America keeps getting stronger every day. Thanks to over 9½ million Americans taking stock in their country by buying U.S. Savings Bonds.

They know that as they're working for their future, their Bonds are working hard for America's future, too.

So, buy U.S. Savings Bonds through your Payroll Savings Plan.

Whether you're raising vegetables or a family, they're a great way to save.

Series E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.



Take stock in America.

